

LBRIS

MINISTERUL EDUCAȚIEI
We know
books

Mirela Mihăescu • Ștefan Pacearcă
Anița Dulman • Crenguța Alexe • Otilia Brebenel

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a IV-a

 intuitext[®]
grup SOFTWIN

1 RECAPITULARE

9

Din cartea vacanței	9
Bun venit în clasa a patra!	11

2 O CARTE, UN PRIETEN ÎN PLUS

13

C OMPETENȚE

1.1. 2.3. 3.4.

4.4. 4.5.

<i>Povestea fără sfârșit</i> , după Michael Ende	13
Cartea. Tipuri de litere de tipar	16
Proiect <i>Cartea Mare</i>	17
Jurnalul de lectură	18
<i>Povestea</i> , de Nichita Stănescu	20
Scrierea unui text după un șir de ilustrații	22
Ascultăm și comunicăm	23
<i>Scrisoare</i> , de Ana Blandiana	24
Textul în versuri	25
Recapitulare	26
Evaluare	27
Exersăm, corectăm, progresăm	29

3 DIN NATURĂ, ÎN CARTEA DE LECTURĂ

30

C OMPETENȚE

1.1. 1.3. 1.4. 2.1.

3.1. 3.2. 3.3. 3.4.

3.5. 4.4.

<i>Cioc! Cioc! Cioc!</i> , după Emil Gârleanu	30
Delimitarea textului în fragmente	32
Ascultăm și comunicăm	33
<i>Piatra pițigoifului</i> , după Tudor Arghezi	34
Substantivul. Felul substantivelor	36
Planul simplu de idei	38
Substantivul. Genul și numărul substantivelor	39
Scrierea unui text după un plan de idei	40
Recapitulare	41
Evaluare	42
Exersăm, corectăm, progresăm	44

4 SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ CU PERSONAJELE!

45

C OMPETENȚE

1.2. 2.1. 3.1. 3.4.

3.5. 4.3. 4.4.

<i>Poveste cu un copil și un peștișor argintiu</i> , după Ada Teodorescu	45
Planul dezvoltat de idei	48
Povestirea unui fragment	49
Personajele	50
Adjectivul	51
Textul în care se prezintă un portret	52
Scrierea unui text în care se prezintă un portret	53
Personajele. Asemănări și deosebiri	54
Ascultăm și comunicăm	56
Recapitulare	57
Evaluare	58
Exersăm, corectăm, progresăm	59

C OMPETENȚE

- 1.1. 2.1. 2.3. 2.5.
3.2. 3.4. 3.5. 4.2.

<i>Cum s-a speriat micuța Mayrie</i> , după Lyman Frank Baum	60
Formularea unor solicitări	63
Pronumele personal. Numărul pronumelui personal	64
Inițierea, menținerea și încheierea unui schimb verbal. Pronumele personal de politețe	65
Persoana pronumelui personal	67
Invitația	68
Ascultăm și comunicăm	69
Recapitulare	70
Evaluare	71
Exersăm, corectăm, progresăm	72

6 ÎNVĂȚĂM CUM SĂ ÎNVĂȚĂM

C OMPETENȚE

- 1.4. 1.5. 2.2. 2.3.
2.4. 3.4. 3.6. 4.1.
4.2.

Textul informativ	73
Parcul Natural Bucegi	73
Proiect de documentare	76
Legenda	78
Cartea poștală	80
Ascultăm și comunicăm	81
Recapitulare	82
Evaluare	84
Exersăm, corectăm, progresăm	85

7 UNIVERSUL ȘCOLII

C OMPETENȚE

- 1.5. 2.3. 2.5. 3.2.
3.4. 3.5. 4.1. 4.5.

<i>Seara talentelor</i> , după Sara Pennypacker	86
Verbul. Numărul și persoana verbului	89
Timpurile verbului	91
Susținerea unei opinii	92
Ortograme	93
Ascultăm și comunicăm	94
<i>Școala de altădată</i> , după Romulus Dinu	95
Recapitulare	99
Evaluare	100
Exersăm, corectăm, progresăm	102

8 COMUNICĂM

C OMPETENȚE

- 1.1. 2.1. 2.2. 3.3.
3.4. 4.1. 4.4.

<i>Charlie și fabrica de ciocolată</i> , de Roald Dahl	103
Semnele de punctuație	106
Dialogul	107
Transformarea unui text dialogat în povestire	108
<i>Habarnam devine pictor</i> , după Nikolai Nosov	109
Banda desenată	112
Ascultăm și comunicăm	113
Recapitulare	114
Evaluare	115
Exersăm, corectăm, progresăm	117

COMPETENȚE

- 1.3. 2.2. 2.4. 3.2.
 3.3. 3.4. 3.5. 4.1.

<i>Unde-i tata?</i> , după Jack Canfield	118
Cuvântul – parte de propoziție. Predicatul	121
Subiectul. Acordul predicatului cu subiectul.....	122
Scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare trăită.....	123
<i>Necazurile unui uragan de treabă</i> , după Adina Popescu.....	124
Scrierea unui text în care se prezintă întâmplări imaginate.....	127
Ascultăm și comunicăm	128
Recapitulare	129
Evaluare.....	130
Exersăm, corectăm, progresăm	132

10 PLANETA COPILĂRIEI

COMPETENȚE

- 1.4. 2.5. 3.3. 3.4.
 3.6. 4.1. 4.2. 4.5.

<i>Un prieten pentru Faruk</i> , după Don Rowe și Jan Newton.....	133
E-mailul.....	136
Investigație <i>Sunt copiii din școala noastră preocupați de utilizarea în siguranță a internetului?</i>	137
Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată	138
Afișul.....	139
<i>Fiind băiet păduri cutreieram</i> , de Mihai Eminescu	140
Proiect <i>Din copilărie</i>	141
Ascultăm și comunicăm	142
Recapitulare	143
Evaluare.....	144
Exersăm, corectăm, progresăm	146

11 DOAR UN PAS PÂNĂ LA VACANȚĂ

COMPETENȚE

- 1.3. 2.1. 2.2. 3.1.
 3.4. 3.5. 4.1. 4.2.
 4.3.

<i>Din fereastra clasei mele</i> , de Emilia Căldăraru	147
<i>Emil pornește la drum</i> , după Erich Kastner	150
Proiect <i>Delta Dunării, o destinație de vacanță</i>	153
Evaluare finală	156
Descoperă ce poți citi în vacanță!	160

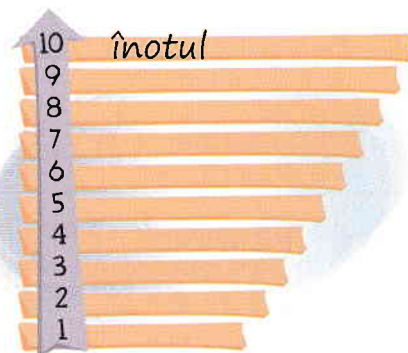
APLICĂ!

1 Citește întrebarea de mai sus, apoi continuă răspunsul: *Pentru mine, vacanța de vară a fost, deoarece*

- 2 a) Scrie cel puțin cinci cuvinte care îți vin în minte când citești termenii: *expediție, aventură*.
 b) Formulează câte o propoziție cu fiecare cuvânt găsit la punctul a).
 c) Scrie propoziții despre întâmplări din vacanță, locuri vizitate, în care să folosești și cuvintele: *într-o, într-un, s-a, sa, s-au, sau*.

- 3 a) Desenează o scară asemănătoare celei alăturate.
 b) Scrie pe fiecare treaptă o activitate dintre cele desfășurate în vacanța de vară, în ordinea importanței lor pentru tine.
 c) Care dintre activitățile tale apare pe treapta cu punctajul cel mai mare? Motivează.

Exemplu: *Am notat cu zece puncte înotul, deoarece mi-am dorit foarte mult să învăț să înot și în această vacanță am reușit.*

- 4 a) Care este cel mai interesant loc pe care l-ai văzut în vacanță? Scrie un text format din 5 – 6 enunțuri despre acest loc. Include în text cel puțin un enunț la sfârșitul căruia să scrii semnul exclamării.
 b) Realizează un desen sau o hartă a locului prezentat în textul scris la punctul a).
 c) Prezintă colegilor lucrarea și motivează alegerea locului respectiv.

- 5 a) Ce cărți ai citit în vacanță? Scrie cel puțin un titlu. Precizează numele autorului și un aspect care te-a impresionat în timpul lecturii.
 b) Scrie un text alcătuit din cel puțin cinci enunțuri despre un loc imaginar pe care l-ai descoperit în lecturile tale sau în filmele vizionate.
 c) Realizează un desen sau o hartă a acelu loc imaginar. Observă exemplul din imaginea alăturată.

- 6 **Lucrați în perechi.** Povestiți oral o întâmplare trăită de fiecare dintre voi, în vacanța de vară.

7 Ce faci când ai de scris un text și te afli singur în fața unei foi albe? Alege situația în care te regăsești cel mai des (chenarul A), apoi citește sugestiile din chenarul B, corespunzătoare situației alese.

A

1. Încep imediat să scriu idei după idei, cum îmi vin în minte. Când nu mai am idei, închei.
2. Rămân mult timp în fața hârtiei fără să scriu. Simt că nu am nicio idee.
3. Mă concentrez mult timp asupra introducerii, apoi scriu tot ce îmi trece prin minte.
4. Nu îmi este greu. Mă gândesc la ceea ce trebuie să scriu, care este scopul, cine va citi, îmi organizez ideile, apoi scriu textul.

B

1. S-ar putea ca textul să nu fie armonios. Fă-ți un plan! Notează pe o ciornă câteva idei.
2. Tu ești scriitorul, tu ai trăit sau îți imaginezi întâmplarea. Cu siguranță ai niște idei în minte!
3. Toate părțile textului sunt importante. S-ar putea să ai o introducere frumoasă, dar nu pierde din vedere prezentarea întâmplărilor.
4. Ești pe drumul bun!

IMPORTANT

Care sunt părțile textului?	Ce întrebări formulezi pentru fiecare parte?	Ce cuvinte poți folosi?
INTRODUCERE	Când se întâmplă? Unde se întâmplă? Cine participă?	• <i>odată, mai întâi, la început</i>
CUPRINS	Ce întâmplări se petrec? Cu ce mijloace? Ce lucruri vezi? Ce sunete auzi? Ce mirosuri te impresionează?	• <i>deodată, la un moment dat, brusc, apoi, după aceea, când</i>
ÎNCHEIERE	Cum se sfârșesc întâmplările? Cum te simți la final?	• <i>în cele din urmă, la final, în sfârșit</i>

8 Identifică în enunțurile date mai jos pe cele corespunzătoare introducerii, cuprinsului și încheierii, ordonează-le și scrie textul obținut. Marchează cu alineat cele trei părți ale textului. Găsește un titlu.

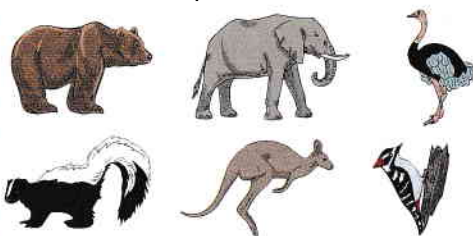
Până la primul clopoțel au mai rămas câteva zile. Am aflat că avea să fie noua mea școală. În luna iunie, ne-am mutat în cartierul Bărăției. Mirosul de var și de tencuială se îmbina ciudat cu mirosul florilor de tei din cartier. Aștept cu nerăbdare să îmi cunosc noii colegi! În mijlocul cartierului se înălța o clădire roșie de cărămidă. Pe la sfârșitul lunii august, m-am alăturat copiilor care au mers să dea o mână de ajutor la curățenie.

CREEAZĂ! – Cartea vacanței

- a) Relatează, în scris, în cel puțin zece enunțuri, întâmplarea din vacanța de vară pe care ai povestit-o colegei sau colegului.
- b) **Lucreți în perechi.** Schimbați între voi textele scrise. Formulați aprecieri, oferiți sugestii de îmbunătățire.
- c) Revizuieste-ți textul, apoi copiază-l pe o coală de hârtie. Realizează un desen adecvat.
- d) **Lucreți în grup.** Așezați povestirile voastre într-o *Carte a vacanței*. Realizați o copertă adecvată.

JOC – Urare

Scrie numele animalelor din imagini, apoi combină inițialele cuvintelor. Ce urare ai obținut?

Tu ai un jurnal personal? Dacă nu ai, e momentul potrivit să-ți faci unul. Iată una dintre însemnările pe care le-am făcut în jurnalul meu!

OBSERVĂ!

- 1 În ce anotimp a fost făcută însemnarea din jurnal?
- 2 Pentru ce eveniment se pregătește Maria?
- 3 Ce emoții trăite de Maria se desprind din text? Ce dorință are fetița?

12.09.2021

Dragul meu jurnal,

Măine începe școala. Am trecut în clasa a patra! Sunt tare curioasă! Mi-am pregătit ghiozdanul: mi-am pus rechizitele, jurnalul de lectură, albumul cu poze, tableta. În vacanță, l-am ajutat pe unchiul meu la cules de fructe și tableta a fost răsplata.

Abia aștept să-mi revăd colegii! Anul acesta aș vrea să facem un club de șah.

Împreună cu profesorii, aș dori să facem laboratoare sau ateliere de exprimare artistică. Am și o propunere de titlu: Fiecare cu talentul lui!

APLICĂ!

- 4 a) Citește indicațiile pentru realizarea unui jurnal personal.
 - **Ce vei face?** Vei scrie însemnări personale, la care doar tu ai acces (jurnalul personal este confidențial).
 - **Cum vei face?** Mai întâi, îți trebuie un carnet de însemnări sau un caiet. Lipește o poză și scrie datele tale. În jurnal poți scrie despre tine, despre alte persoane, despre întâmplări, fapte, sentimente sau emoții. Nu uita să scrii data!
 - **De ce vei face?** Jurnalul este spațiul în care dai frâu liber gândurilor, emoțiilor, este ca un prieten care îți păstrează secretele. Apoi, te ajută să nu uiți întâmplări importante din viața ta.

b) Paragraful **De ce vei face?** prezintă importanța scrierii unui jurnal. Transcrie explicațiile. Adaugă încă un motiv pentru care crezi că ar fi bine să ai jurnalul tău.

c) Scrie în jurnal ce ai dori să faci în acest an, la școală, cu prietenii și cu profesorii tăi.
- 5 Dacă textul următor ar fi scris de tine, cum l-ai continua? Completează-l cu cel puțin două enunțuri.

Iată un secret al meu care este bun: uneori la școală îmi place să scriu în jurnal, fiindcă am prilejul să-mi amintesc lucruri pe care le-aș putea uita până voi crește mare. (Clementina, de Sara Pennypacker)
- 6 a) **Lucrați în grup.** Imaginați-vă și scrieți o pagină de jurnal în care să povestiți cum ar decurge o zi de școală cu programul de mai jos.

Joi, 9 octombrie
 Ora 8.00 – lecția de științe
 Ora 9.00 – plecarea la Grădina Botanică
 Ora 10.00 – vizitarea serelor de cactuși
 Ora 11.00 – vizitarea serelor cu arbori tropicali
 Ora 13.00 – revenirea la școală

b) Scrieți în jurnalul clasei jocuri pe care le puteți practica în recreație. Precizați:

 - titlul jocului;
 - numărul de participanți;
 - scopul jocului;
 - cum se joacă (instrucțiunile):

Mai întâi, Apoi, La sfârșit,

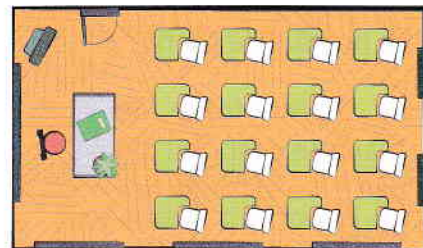
 - regulile jocului;
 - cum se stabilește echipa câștigătoare.

- 7 a) **Lucrați în perechi.** Scrieți în jurnalul clasei schema jocului *Mingea călătoare*, respectând indicațiile de la exercițiul 6 b). Dacă vă place, jucați-l în pauză.

Mingea călătoare este un joc de mișcare. Mai întâi, se formează două echipe a câte 12 copii. Apoi, echipele se așază pe câte o linie, față în față, la o distanță de 4 – 5 metri una de cealaltă. Echipa care începe jocul are o minge de cauciuc. Se aruncă mingea spre cealaltă echipă. Dacă un copil este atins, este eliminat. Dacă mingea este prinsă, este eliminat cel care a aruncat-o. Se stabilește numărul de repetări. Câștigă echipa care a rămas, la final, cu mai mulți jucători.

- b) Scrie trei însușiri ale jucătorilor (adjective) și trei acțiuni pe care aceștia trebuie să le execute foarte bine (verbe).

Exemplu: *însușiri – atenți, acțiuni – aruncă*

- 8 Cum arată clasa ta la întoarcerea din vacanță? Realizează un desen. Scrie un text în care să prezinți ideile următoare: ce obiecte sunt în clasă, cum este așezat mobilierul, cum este organizat spațiul de învățare.

- 9 Scrie un text format din 4 – 5 enunțuri despre prima zi de școală, în care să folosești și cuvintele: *ne-am revăzut, ne-a plăcut*.

CREEAZĂ! – *Colegii mei*

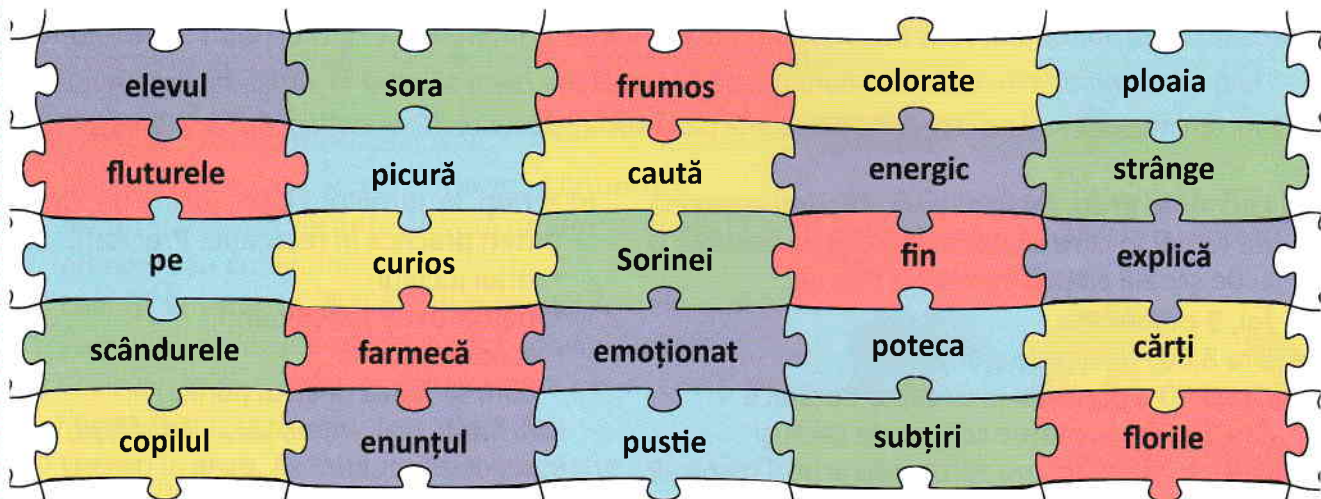
- 10 Desenează portretul unui coleg sau al unei colege. Scrie-i numele, câteva trăsături (adjective) și activități care îi plac (verbe). Expune lucrarea la *Colțul Artelor*.

Materiale necesare: coli, creioane colorate sau carioci, foarfecă.

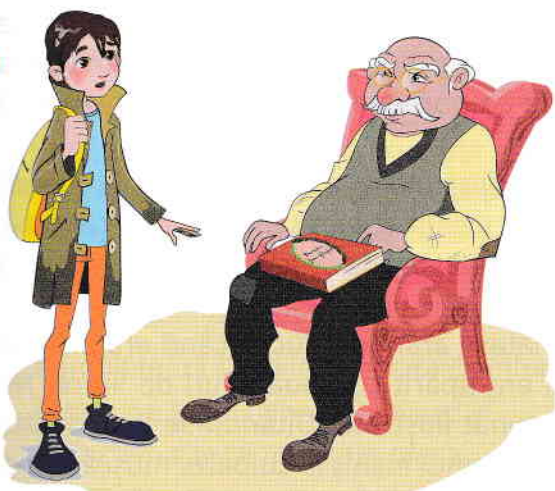
JOC – *O singură culoare*

Descoperă piesele de puzzle de aceeași culoare, pe care sunt notate: trei substantive, un adjectiv, un verb. Scrie o propoziție cu aceste cuvinte.

Povestea fără sfârșit după Michael Ende

Era o dimineață rece de noiembrie și ploua cu găleata. Picăturile se prelingeau pe fereastra și pe ușa de sticlă a prăvăliei pe care scria **ANTICARIAT**.

Dintr-o dată, ușa s-a deschis atât de violent, că micuțul ciorchine de clopoței din **alamă** atârnat deasupra ei se porni să sune cu zgomot și nu se mai liniști multă vreme.

Făptașul zarvei era un băiat de vreo zece sau unsprezece ani. Părul castaniu-închis îi atârna ud peste față, haina din postav îi era learcă de ploaie, iar peste umăr purta un ghiozdan prins de o curea. Băiatul era cam palid și gâfâia, dar, spre deosebire de graba de care dăduse dovadă până atunci, rămase acum încremenit în pragul ușii deschise.

În fața lui se afla o încăpere lungă și îngustă, ce se pierdea spre fund în semiîntuneric. De-a lungul pereților, până sus la tavan, erau rafturi înțesate cu cărți de toate mărimile și de toate formele. Pe podea se îngrămădeau maldăre de cărți uriașe cu **coperte** cartonate, iar pe câteva mese se înălțau **stive** de cărți mai mici, legate în piele și cu **cotorul** auriu. În spatele unui zid de cărți, în celălalt capăt al încăperii, se zărea lumina unei lămpi.

Era limpede că acolo ședea cineva și, într-adevăr, băiatul auzi un glas spunând:

– N-aveți decât să vă mirați stând înăuntru sau afară, dar închideți ușa. Trageți!

Băiatul ascultă și închise ușa încetșor. Apoi, se apropie de zidul de cărți și privi cu băgare de seamă în spatele lui. Într-un fotoliu înalt din piele roasă ședea un bărbat îndesat și greoi. Era îmbrăcat în haine uzate și parcă prăfuite. A avea o chelie mare și doar peste urechi i se zbârlea câte un smoc de peri albi. Fața îi era roșie, iar pe nasul borcănat purta ochelari mici cu ramă de aur. Pe genunchi ținea o carte pe care probabil tocmai o citea, căci, închizând-o, își lăsase arătătorul mâinii stângi între paginile ei, în chip de semn de carte. Acum își scoase ochelarii și îl examină pe băiatul care stătea în fața lui cu hainele picurând.

– Ascultă, băiete, eu sunt supărat pe copii pentru că murdăresc cărțile cu dulceață, le rup paginile și nu se sinchiesc defel că oamenii mari ar putea să aibă și ei grijile și necazurile lor. Ți-o spun numai ca să știi de la bun început la ce să te-astepti. Și să mai știi că la mine nu există cărți pentru copii, iar alte cărți nu-ți vând. Asta e și sper că ne-am înțeles!

Apoi deschise din nou cartea și continuă să citească.

Băiatul nu prea știa ce să facă, de aceea rămase pe loc și-l privi cu ochi mari pe bărbat.

– Mă numesc Bastian, spuse băiatul. Bastian Balthasar Bux.

– Un nume cam curios cu acești trei de B. Numele meu este Karl Konrad Koreander.

– Sunt trei de K, spuse serios băiatul.

– Hm, mormăi bătrânul **cel** morocănos, e-adevărat!

– Știți, spuse Bastian, uneori, eu vorbesc de unul singur.

— Și cam ce vorbești de unul singur?
 — Îmi imaginez povești, născocesc nume și cuvinte care încă nu există și tot așa.
 — Și ți le povestești ție însuși? De ce?
 — Păi, dacă nu-i nimeni pe care să-l intereseze așa ceva...

În acel moment sună telefonul. Domnul se ridică din fotoliu și intră într-un mic cabinet din spatele prăvăliei. Bastian se uita fix la cartea pe care o avusese în mână domnul și care acum se găsea pe fotoliul de piele. Îi era cu neputință să-și ia ochii de la ea. Avea impresia că din ea pornea un soi de forță magnetică **ce-l** atrăgea irezistibil.

Se apropie de fotoliu, întinse mâna, atinse cartea și, în aceeași clipă, ceva înăuntrul lui făcu *țac!* ca și cum s-ar fi închis o capcană.

Bastian avea sentimentul nedeslușit că, odată cu atingerea cărții, începuse ceva **irevocabil**, ce-și va urma cursul de-aici înainte.

Ridică volumul și-l privi pe toate părțile. Era legat în mătase arămie și lucea când era înclinat într-o parte sau alta. Răsfoindu-l în grabă, văzu că textul era tipărit cu două feluri de litere. Nu părea să conțină poze, avea în schimb inițiale mari și minunate ilustrate. Uitându-se încă o dată mai bine la **scoarțe**, descoperi pe ele doi șerpi, unul deschis și unul închis la culoare, mușcându-și unul altuia coada și alcătuiind astfel un oval, iar în oval era scris, cu litere ciudate, întortocheate, titlul *Povestea fără sfârșit*.

E un lucru tare misterios cu pasiunile omenești, iar în cazul copiilor totul se petrece la fel ca în cazul celor maturi. Cei copleșiți de o pasiune n-o pot explica, iar cei ce nu au trăit niciodată ceva asemănător nu pot înțelege. Există oameni care își pun în joc viața pentru a cuceri un pisc. Nimeni, nici chiar ei înșiși nu pot explica limpede de ce. În cazul lui Bastian, pasiunea lui era cititul cărților.

Cine n-a petrecut o după-amiază întreagă aplecat deasupra unei cărți, citind și iar citind, uitând de lumea din jurul său și nebăgând de seamă că-i e foame sau frig?

Cine n-a citit niciodată pe ascuns fiindcă tata sau mama sau vreo altă persoană grijulie a stins lumina pe motivul bine intenționat că *acum trebuie să dormi, căci mâine te scoli devreme?*

Cine n-a vărsat niciodată lacrimi, fie pe față, fie în ascuns, fiindcă o poveste minunată se sfârșea și urma despărțirea de personajele alături de care luase parte la atâtea aventuri, de ființe iubite și admirate care îi stârniseră îngrijorări și speranțe?

Cine nu cunoaște toate acestea din proprie experiență nu-l va putea înțelege pe Bastian.

Bastian se uită țintă la titlul cărții, simțind cum îl lua ba cu frig, ba cu cald. Da, asta era, la asta visase de atâtea ori și asta își dorise de când fusese cuprins de pasiunea sa: o poveste care să nu se sfârșească niciodată! Cartea tuturor cărților!

Trebuie să am cartea, fie ce-o fi, cu orice preț! își zise în gând Bastian. Știa că nu poate pleca fără ea.

VOCABULAR

anticiariat – magazin în care se vând cărți vechi
alamă – amestec de cupru și zinc, galben-auriu, cu numeroase întrebuințări în industrie
stivă – mulțime de obiecte așezate unele peste altele
irevocabil – care nu poate fi schimbat, definitiv

SCRIU CORECT!

ce-l – Cartea era o forță **ce-l** atrăgea.
 (**ce îl**)

cel – Apare **cel** morocănos.

EXPLOREAZĂ TEXTUL!

We know
books

IMPORTANT

- Părțile unei cărți sunt: **copertele, cotorul, filele**. O filă are două **pagini**.
- Pentru identificarea ușoară a unei cărți, **titlul** acesteia și **numele autorului** sunt scrise atât pe copertă, cât și pe cotor.
- Pentru o rapidă orientare în carte, se consultă **cuprinsul**, în care este indicat numărul paginii pentru fiecare titlu din carte.
- **Ilustrațiile** dintr-o carte au legătură cu textul și au rolul de a explica sau accentua anumite idei, de a completa textul.

- 1 Selectează varianta corectă de răspuns.
- a) Ce fel de copertă are cartea pe care o citește vânzătorul?
- din piele
 - din carton
 - din mătase arămie
 - din postav
- b) Unde se află cărțile care au cotorul auriu?
- pe rafturi
 - pe mese
 - pe podea
 - pe fotoliu
- c) De ce este domnul Karl supărat pe copii?
Domnul Karl este supărat pe copii pentru că
- murdăresc cărțile cu dulceață.
 - vor ca el să le vândă cărți.
 - citesc uitând de lumea din jurul lor.

- 2 Completează spațiile punctate cu informații din text.

- Bastian își imaginează povești și
- În cazul lui Bastian, pasiunea este
- Bastian știe că nu poate pleca
- Bastian se uită țintă la

- 3 Care dintre ilustrațiile date este mai potrivită pentru textul *Povestea fără sfârșit*? De ce?

a)

b)

c)

APLICĂ!

- 4 Completează enunțurile folosind cuvintele potrivite dintre: *cel, ce-l, defel, de fel*.

Bastian privea uimit rafturile înțesate cu fel de cărți și teancurile înconjurau. Lui Bastian, mai mult îi plăcea să citească. Nu se putea abține să nu răsfoiască o carte ce îi pica în mână.

- 5 Transcrie, din textul *Povestea fără sfârșit*, enunțurile care se referă la diferite părți ale unei cărți.
- 6 Alcătuieste două enunțuri folosind cuvântul *carte* (*cartea*). Respectă indicațiile de mai jos.
- a) substantiv, adjectiv, verb, substantiv, substantiv;
b) substantiv, verb, substantiv, adjectiv.

CREEAZĂ! – Prietenii cărților

- 7 Lucrați în grup.

- a) Discutați despre comportamentul oamenilor față de cărți. Adăugați chestionarului alăturat cel puțin o situație posibilă.
- b) Realizați un sondaj în clasa voastră pe baza chestionarului propus de voi. Înregistrați răspunsurile într-un grafic.
- c) Scrieți o listă de reguli pentru păstrarea unei cărți în bune condiții. Afișați-o la *Colțul de lectură*.

AUTOEVALUARE

Când citesc o carte...	DA	NU
...învelesc copertele pentru a le proteja.		
...se întâmplă să rup câte o pagină.		
...folosesc semnul de carte.		
....		

DESCOPERĂ!

We know
books

1 Observă coperta din ilustrația alăturată.

- Ce fel de litere s-au folosit în scrierea titlului?
- Prin ce se deosebesc acestea de literele folosite în scrierea numelui autorului?
- De ce se folosesc litere mai groase și mai înalte pentru scrierea titlului?

- Observă textul *Povestea fără sfârșit*, de Michael Ende. Caută și citește cuvinte scrise astfel: cu litere mici, doar cu litere mari (majuscule), cu inițială mare, cu litere îngroșate, cu litere înclinate.
- De ce crezi că s-au folosit aceste tipuri de litere?

IMPORTANT

Literele de tipar sunt de diverse tipuri:

- litere de rând (obișnuite), folosite la scrierea oricărui text;
- litere îngroșate, folosite pentru a atrage atenția cititorului asupra unor idei, informații;
- litere înclinate (cursive), folosite pentru reproducerea unor cuvinte, titluri, propoziții gândite sau spuse de cineva.

3 **Lucrați în perechi.**

Observați literele folosite în scrierea unor texte din cărți, reviste, enciclopedii de la biblioteca din clasă. Discutați despre aspectul acestora.

APLICĂ!

- Decupează, din ziare și reviste vechi, fragmente scrise cu diverse litere de tipar. Lipește-le pe o coală. Motivează scrierea cu un anumit tip de litere, pentru fiecare dintre situațiile existente.
- Scie, cu ajutorul computerului, un scurt text în care să utilizezi adecvat diferite tipuri de litere.

CREEAZĂ! – Ce ne spune o copertă?

6 **Lucrați în perechi.**

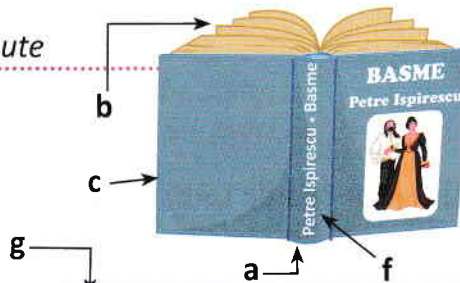
- Realizați o copertă potrivită pentru cartea pe care Bastian și-o dorește cu orice preț.
- Evaluați lucrarea voastră.
- Expuneți lucrarea.
- Evaluați lucrările colegilor, precizând aspectele reușite și o sugestie de îmbunătățire.

Listă de verificare

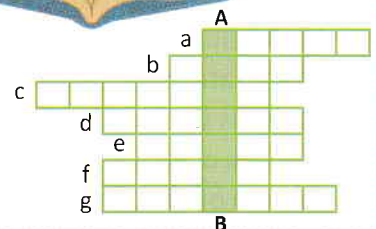
a) Am respectat titlul cărții.	DA/ NU
b) Am scris numele autorului.	DA/ NU
c) Literele titlului au o mărime corespunzătoare, care să atragă atenția cititorului.	DA/ NU
d) Ilustrația este adecvată conținutului cărții.	DA/ NU
e) Am așezat corect titlul și ilustrația.	DA/ NU

JOC – Cuvinte întretesute

- Copiază grila, apoi completează-o cu denumirile părților unei cărți.
- Ce cuvânt ai obținut pe coloana AB?

1. Aleodor Împărat	5
2. Porcul cel fermecat	19
3. Greuceanu	26
4. Zâna munților	37

DESCOPERĂ!

• **Lucrați în grup.** Citiți etapele necesare proiectului, apoi realizați cartea, folosindu-vă de sugestiile date.

- **Ce veți face?** O *Carte Mare* despre animale, pentru copiii din clasa pregătitoare.
- **De ce veți face?** Pentru a oferi colegilor mai mici un sprijin în învățare.
- **Cum veți face?**
 - Pregătiți coli mari albe sau colorate, carioci sau creioane colorate.
 - Alegeți animalele, altele decât cele din exemplele sugerate alăturat.
 - Scrieți, cu litere mari de tipar: pe pagina din stânga, întrebări, iar pe cea din dreapta, răspunsuri.
 - Desenați animalele.
 - Observați și respectați procedeul repetiției unor cuvinte și propoziții.
 - Pe ultimele două pagini desenați toate animalele la care v-ați referit în carte și scrieți numele lor.
 - Numerotați paginile.
 - Realizați coperta:
 - scrieți titlul cu litere interesante;
 - scrieți numele autorilor.
 - Legați toate paginile și copertele.
- **Cum veți ști dacă ați reușit?**
 - Analizați cartea cu ajutorul grilei de autoevaluare. Apreciați colaborarea în cadrul grupului.
 - Prezentați cartea colegilor de la clasa pregătitoare. Interpretați roluri.
 - Întrebați-i ce le-a plăcut, de ce le-a plăcut și ce vă recomandă.

AUTOEVALUARE

Criterii de apreciere	În totalitate	Parțial	Deloc
Pe copertă se precizează titlul și autorul (autorii).			
Desenul de pe copertă este sugestiv.			
Ilustrațiile sunt atractive și originale.			
Enunțurile sunt corecte și au legătură cu imaginile.			

Sugestii pentru reușită

- **Repețiți unele cuvinte sau enunțuri.**

VEVERIȚĂ CAFENIE, VEVERIȚĂ CAFENIE, CE VEZI TU ACOLO?	
1	VĂD UN ARICI ȚEPOS CARE SE UITĂ LA MINE! 2

- **Introduceți alte animale, la alegere.**

ARICIULE ȚEPOS, ARICIULE ȚEPOS, CE VEZI TU ACOLO?	
3	VĂD UN IEPURAȘ ALB CARE SE UITĂ LA MINE! 4

- **Introduceți paginile învățătorului, respectiv ale elevilor.**

DOMNULE ÎNVĂȚĂTOR, DOMNULE ÎNVĂȚĂTOR, CE VEDEȚI ACOLO?	
....	VĂD ELEVII ATENȚI CARE SE UITĂ LA MINE!

DRAGI ELEVI, DRAGI ELEVI, CE VEDEȚI ACOLO?	
....	VEDEM ANIMALELE:

	
VEVERIȚA, ARICIUL,,	